

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

Khall § 200

Valmistelija: kunnanjohtaja, puh. 040 718 5959

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki.

Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta. Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoitunut valmistelujaostojen työtä.

Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista. Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Eri-tyisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamistakoskevista ehdotuksista (7 - 9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku)
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 - 49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)
- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)

- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistönluovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydettiin toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovaraministerio@vm.fi. Kunnanhallituksen kokousaikataulujen vuoksi Kuhmoisten kunta haki lisää aikaa lausunnon antamiselle. Valtiovaraministeriö ei myöntänyt lisää aikaa lain valmistelun aikataulukiiireiden vuoksi. Määräajan jälkeen saapuneet lausunnot ministeriön mukaan pyritään kuitenkin ottamaan huomioon mahdollisuuksien mukaan.

Lausunto on liitteenä 3.

Kunnanjohtajan ehdotus: Kunnanhallitus päättää antaa liitteen 3 mukaisen lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta kuntalaiksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen oikeaksi todistaa

Kuhmoisissa 9.9.2014

Riitta Väisänen
kanslisti

Liitteet

Liite 3 Lausunto

Jakelu

Valtiovaraministeriö

Kuhmoisten kunnan lausunto valtiovarainministeriölle kuntalain kokonaisuudistuksesta

Valtiovarainministeriö on lausuntopyynnössään otsikoinut keskeisimmät lakiehdotuksen säännökset, joista erityisesti pyydetään lausuntoa. Kuhmoisten kunnan lausunto on valmisteltu ministeriön otsikoinnin pohjalta siten, että otsikoissa tarkoitetuissa säännöksistä ja muutoksista on tiivistetty selvitys ja sen jälkeen asiakokonaisuutta koskeva lausuntoehdotus.

Kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)

6 § Kuntakonserni ja kunnan toiminta

Säännöksessä määritellään kuntakonsernia laajempi uusi käsite ”kunnan toiminta”. Toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin lisäksi kunnan osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen ja rahoitukseen perustuvan toiminnan.

Kuntalaissa omaksuttaisiin laaja näkökulma kunnan toimintaan ja muun muassa kunnan johtamiseen ja omistajaohjausta sekä soveltuvien osin osallistumista ja vaikuttamista koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuntaan tässä laajemmassa merkityksessä. Kuntaa ja sen toimintaa tulisi johtaa kokonaisuutena organisoitumismuodosta riippumatta.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan.

Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palveluiden tuottamista koskevat ehdotukset (7 -9 §)

Säännökset kunnan lakisääteisten tehtävien järjestämisvastuusta ja rahoitusvastuusta ovat uusia. Kunta voi järjestää lakisääteiset tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Säännöksessä on määritelty järjestämisvastuun sisältö. Kunta vastaa aina siirtämänsä järjestämisvastuun valvonnasta. Kunta voi hankkia palveluja yksityiseltä palvelun tuottajalta, mutta järjestämisvastuu säilyy kunnalla.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan.

Kuntatalousohjelma (12 §)

Kuntalain säännös sisältää määräykset siitä, että osana valtion ja kuntien neuvottelumenettelyä valmistellaan kuntatalousohjelma. Kuntatalousohjelman valmistelu on osa julkisen talouden suunnitelmaa ja valtion talousarvioesityksen valmistelua. Säännös korvaa voimassa olevan peruspalveluohjelmamenettelyn.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttaminen (15 §)

15 § Kuntavaali

Säännöksessä ehdotetaan muutosta valtuuston toimikauden alkamisajankohtaan siten, että toimikausi voisi alkaa vaalikauden kesäkuun alusta. Vaalien ajankohdasta säädettäisiin vaalilaissa siten, että vaalit toimitettaisiin huhtikuussa. Uuden valtuuston toimikaudesta säädettäisiin siirtymäsäännöksellä.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että vaalien aikaistamisesta ei ole huomautettavaa. Valtuustokauden alkaminen kesäkuussa saattaa aiheuttaa kunnan hallinnolle haasteita tilinpäätöksen ja hyväksymisen osalta sekä uuden valtuuston kouluttamisen osalta kesäaikana.

Valtuuston kokoa koskeva sääntely (16 §)

16 § Valtuutettujen lukumäärä

Valtuutettujen lukumäärä ei enää määräytyisi suoraan laista, vaan siitä päättäisi valtuusto laissa asetetuissa rajoissa. Säännöksessä määrättäisiin valtuutettujen vähimmäismäärä.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että on hyvä antaa kunnille harkintavaltaa valtuutettujen lukumäärän osalta.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevat ehdotukset (5 luku)

5 luku Kunnan asukkaiden osallistumisoikeus

22 § Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Säännös vastaa pääosin nykyistä kuntalakia ja siinä luetellaan esimerkkiluonteisesti asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumismahdollisuuksista. Uutena käsitteenä on kansalaisraati, joka voisi tuottaa mielipiteitä valmistelun tueksi ja voisi joissakin tilanteissa korvata kuntalaiskyselyjä.

26 § Nuorisovaltuusto

27 § Vanhusneuvosto

28 § Vammaisneuvosto

Säännökset velvoittavat kunnanhallituksen asettamaan nuorisovaltuuston tai vastaavan nuorten vaikuttajaryhmän nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi ja vanhusneuvoston ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Säännöksen mukaan kunnanhallitus voi asettaa vammaisneuvoston vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että kunnilla tulisi olla harkintavallassaan nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston asettaminen.

Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoiset organisointitavat (31 §, 34 §, 38 §)

31 § Toimielinmallit

Pykälässä säädetään kunnan toimielinorganisaation malleista, joihin tuodaan esiin valiokuntamalli, puheenjohtajamalli ja tilaaja-tuottajamalli. Säännökset ovat mahdollistavia ja jättävät valtuustolle harkintavallan. Valiokuntamallissa kunnanhallitukseen ja lautakuntaan valitaan vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja.

Puheenjohtajamallissa lautakuntien puheenjohtajat valitaan kunnanhallituksen jäsenistä. Tilaaja-tuottajamallissa palveluiden järjestämisvastuu ja tuottamisvastuu erotetaan toisistaan.

34 § Toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat

Säännöksessä säädetään toimielimen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinnasta. Valtuuston päätöksen nojalla valtuuston, hallituksen ja lautakunnan puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat voisivat toimia päätoimisina tai osa-aikaisina luottamushenkilöinä. Säännös on uusi vaikka nykyisenkin lain perusteella on katsottu mahdollistavan edellä mainittu toimintamalli.

38 § Kunnan johtaminen

Pykälässä kuvataan kunnan johtamisen kokonaisuus. Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston kuntastrategiassa ilmaiseman tahtotilan mukaisesti. Kunnanhallituksella on keskeinen asema ja se johtaa valtuuston päätösten valmistelua ja toteuttamista sekä johtaa kunnan toimintaa käytännössä. Kunnanjohtaja tai hänen sijastaan pormestari johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan.

Alueellisia toimielimiä koskevat ehdotukset (37 §)

37 § Alueellinen toimielin

Alueellisten toimielimien asettaminen vastaa pääosin voimassa olevan lain säännöstä. Uutta on alueellisten toimielinten tehtävien määrittäminen (kunnan päätöksentekoon vaikuttaminen ja kunnan osa-alueen kehittäminen). Uutta on myös, että alueelliselle toimielimelle tulee varata mahdollisuus lausunnon antamiseen kuntastrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa ja asioissa, joilla voi olla huomattava vaikutus asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työhön tai muihin oloihin.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan.

Kuntastrategia (39 §)

39 § Kuntastrategia

Säännös on uusi ja siinä määrätään kuntastrategiasta. Tavoitteena on vahvistaa toiminnan ohjaamista kokonaisuutena ja liittää kunnan strateginen suunnittelu ja taloussuunnittelu nykyistä tiukemmin yhteen. Säännöksessä luetellaan 7 kohtaa, jotka on otettava kuntastrategiaan.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kuntastrategian korostaminen kunnan koko toiminnan johtamisen välineenä on tärkeää.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät (40 § ja 41 §)

40 § Kunnanhallituksen tehtävät

Säännökset ovat pääsääntöisesti samansisältöiset kuin voimassa olevassa laissa. Kunnanhallituksen tehtäviä ja vastuita on täsmennetty. Kunnanhallitus vastaa säännöksessä olevan tehtäväluettelon mukaan mm. kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta.

41 § Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Säännös on uusi ja sen mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista valmistelua.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että poliittisen johdon toimintaedellytysten vahvistaminen on tarkoituksenmukaista.

Johtajasopimuksesta (43 §)

43 § Johtajasopimus

Säännös on uusi ja koskee kunnan ja kunnanjohtajan välistä johtajasopimusta. Säännöksen mukaan sopimus on pakollinen ja sen hyväksyy valtuusto.

Kuhmoisten kunta toteaa, että kunnanjohtajan ja kunnan välisen johtajasopimuksen tulisi olla vapaaehtoinen.

Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevat ehdotukset (6 §, 47 - 49 §)

47 § Omistajaohjaus

Säännös on uusi. Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä vaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan.

48 § Kunnan tytäryhteisöjen toiminta ja konserniohjeet

Säännös on uusi. Omistajaohjauksella tulee huolehtia siitä, että kunnan tytäryhteisön hallituksen toiminnassa otetaan huomioon kunnan kokonaisuus. Tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä taloudellinen ja liiketoiminnallinen asiantuntemus. Valtuusto antaa konserniohjeet, joiden vähimmäissisällöstä on säännelty tässä pykälässä.

49 § Konsernijohto

Pykälä vastaa voimassa olevaa kuntalain säännöstä.

Kuhmoisten kunnanhallitus pitää hyvänä, että omistajaohjaus otetaan osaksi kuntalakia.

Kuntien yhteistoimintaa koskevat ehdotukset (8 luku)

Luku sisältää säännökset kuntien yhteistoiminnasta pääosin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. 53 § on uusi säännös. Siinä säädetään kuntien yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen sisällöstä. 54 §:ssä säädetään kuntien yhteisestä virasta kuntien käytäntöjä vastaavaksi. 57 §:ssä säädetään kuntayhtymän perussopimuksesta pääosin voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaavasti. Kuntayhtymän purkamisesta ilmoittamisesta aluehallintovirastolle ei ole määräystä uudessa pykälässä. 58 §:ssä säädetään perussopimuksen muuttamisesta. Säännös mahdollistaa sen, että kunnat voivat sopia perussopimuksen muuttamisen ehdoista perussopimuksessa toisin kuin laissa edellytetään. Yhtymävaltuustoa koskeva 60 § on uusi. Yhtymävaltuuston tehtävät määräytyvät kunnan valtuustoa koskevan säännöksen mukaisesti. Valtuuston tehtävistä ei voida perussopimuksessa määrätä aivan vastaavasti kuin yhtymäkokouksen tehtävistä.

Yhtymäkokousta koskeva 61 § on uusi säännös. Säännöksessä on voimassa olevaan lakiin verrattuna selkiytetty, että yhtymäkokousedustaja on valittava kutakin yhtymäkokousta varten erikseen. Enää yhtymäkokousedustajaa ei voida valita vaalikaudeksi. 62 §:ssä säädetään yhden toimielimen kuntayhtymästä. Pykälä on uusi ja siihen on koottu voimassa olevan lain eri säännöksiin ja muotoutuneeseen käytäntöön pohjautuva menettely. 63 §:ssä säädetään kuntayhtymästä eroamisesta voimassa olevan lain mukaisesti. 64 §:ssä säädetään välimiesmenettelystä voimassa olevan lain mukaisesti.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista luvun 8 pykäliin.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetut muutokset, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevat ehdotukset (74 § 1 ja 4 mom)

74 § Vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen

Pääosin säännös vastaa nykyistä lainsäädäntöä, jonka mukaan vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ei ollut kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan keskushallinnon henkilöstö. Nyt lausuttavana olevassa lakiehdotuksessa maininta keskushallinnosta on poistettu ja säännös koskee kunnanhallituksen alaisena toimivaa henkilöstöä. Henkilö, joka on kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsen ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Säännös liittyy konsernijohtamiseen. Lähtökohtana on, että henkilö ei voi olla samaan aikaan kunnan konsernijohtoon kuuluvassa kunnanhallituksessa ja konserniyhtiön hallituksessa. Uutta voimassa olevaan säännökseen on, että kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö ei olisi vaalikelpoinen kunnanhallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että esitetty muutos on perusteltu selkeyttämään vallitsevaa käytäntöä. Toisaalta säädöksen mukaan kunnanhallitukseen ja konserniyhtiön hallitukseen yhtäaikaisen kuulumisen rajaukset kaventavat kunnanhallituksen ohjausvaltaa.

Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilöiden oikeutta saada vapaata työstään koskevat ehdotukset (81 § ja 82 §)

81 § Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asema

Säännös on uusi ja koskee luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään päätoimisen ja osa-aikaisen luottamustehtävän hoitamista varten. Valtuusto päättää maksettavasta kuukausipalkasta ja korvauksesta.

82 § Luottamushenkilön oikeus saada vapaata työstään luottamustoimen hoitamista varten

Säännös vastaa pääosin voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan.

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen (85 §)

85 § Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) tarkoittamia tehtäviä hoitavan toimielimen jäsenten, valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien sekä kunnanjohtajan, pormestarin ja apulaispormestarin on ilmoitettava tarkastuslautakunnalle johtotehtävistään tai luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiasta.

Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevat ehdotukset (19 § 2 ja 83 § 3)

Säännökset ovat osittain uusia. Kunta voi tukea valtuustoryhmien toimintaedellytyksiä. Tuen määrä valtuustoryhmittäin on ilmoitettava kunnan tilinpäätöksessä. Kunta voi periä luottamushenkilöiltä saadun valtuutuksen perusteella kokouspalkkioista maksun, joka tilitetään puolueelle tai puolueyhdistykselle. Määrä on ilmoitettava kunnan tilinpäätöksessä.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiasta.

Otto-oikeuden rajaaminen kunnanhallitukselle (93 §)

Säännös rajaisi otto-oikeuden käyttämisen kunnanhallitukselle perustuen siihen, että kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta sekä kunnan toiminnan yhteensovittamisesta. Otto-oikeus olisi edelleen kunnanhallituksen puheenjohtajalla, kunnanjohtajalla ja hallintosäännössä määrättyllä kunnan viranhaltijalla.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan.

Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevat ehdotukset (99 § - 101§) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 §, 110 § ja 141 §)

Säännökset ovat pääosin uusia ja ne mahdollistavat toimielinten sähköisen kokouksen ja sähköisen päätöksentekomenettelyn ennen kokousta. Sähköisellä kokouksella tarkoitetaan sähköisen yhteyden avulla sähköisessä toimintaympäristössä pidettävää kokousta. Sähköisellä kokousmenettelyllä tarkoitetaan mahdollisuutta päättää joistakin lähinnä rutiiniluonteisista asioista sähköisesti ennen varsinaista kokouspaikalla tapahtuvaa kokousta. Kunnan ilmoitustaulun käytöstä luovutaan lukuun ottamatta eräitä erityislakien säännöksiä, joiden mukaan ilmoitukset on julkaistava ilmoitustaululla. Kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi julkaisemalla ne yleisessä tietoverkossa ja tarpeen vaatiessa kunnan päättämällä muulla tavalla. Kuntalaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun se on julkaistu tietoverkossa. Tällä on merkitystä muun muassa kuntalaisen muutoksenhaun ajan alkamiseen. Asiasta, johon sisältyy salassa pidettävää tietoa, kunnan jäsenen oikaisuvaatimus- ja muutoksenhaku-aika alkaa 7 päivän kuluttua siitä, kun toimielimen pöytäkirja on allekirjoittamisen jälkeen tarkastettu ja muu pöytäkirja allekirjoitettu.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan.

Alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)

Säännös vastaa pääosin voimassa olevaa lainsäädäntöä, mutta siihen on otettu mukaan kuntakonsernia ja kunnallista liikelaitosta koskevat täydennykset sekä kuntastrategian yhteys taloussuunnittelussa. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Alijäämän kattamista ei voida enää siirtää vuodesta toiseen taloussuunnitelmissa, kuten voimassa olevan lain mukaan on ollut mahdollista. Uutta on säännös kuntayhtymien alijäämän kattamisvelvollisuudesta. Kuhmoisten kunta toteaa, että alijäämien kattamisen velvoitteen ulottaminen kuntayhtymiin on ongelmallista erityisesti suunniteltuja laajoja sote-alueita ajatellen. Kyseiset sote-kuntayhtymät ovat valtavan kokoisia, lukuisten kuntien omistamia ja toimivat valtion tiukassa ohjauksessa. Yksittäisen kunnan mahdollisuudet toiminnan ja talouden ohjaamiseen ovat rajalliset. Kuntayhtymien alijäämien kattamisvelvoitetta tulisi vielä tarkentaa lopullisessa laissa sellaiseksi, jossa kunnilla olisi oikeasti mahdollisuus vaikuttaa sote-kuntayhtymien talouden tasapainottamiseen.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelystä (119 § ja 120 §)

Säännös on kuntalaissa uusi. Säännökset on pienin muutoksin siirretty kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetusta laista. Uutta on arviointimenettelyn soveltaminen kuntayhtymiin. Arviointimenettely liittyy lakiehdotuksen säännökseen, jonka mukaan myös kuntayhtymällä

olisi velvollisuus alijäämän kattamiseen. Kuntayhtymän arviointimenettely poikkeaisi kunnan arviointimenettelystä siten, että kuntayhtymän arviointimenettelyn käynnistämistä arvioitaisiin pelkästään taseeseen kertyneen alijäämän perusteella. Kuntayhtymän osalta arviointimenettelystä vastaisi arviointiryhmän sijasta ministeriöstä riippumaton selvityshenkilö. Kuntayhtymän talouden tasapainottamisessa laadittaisiin kuntayhtymän ja jäsenkuntien välinen sopimus.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan.

Tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)

Uutta säännöksessä on se, että tarkastuslautakunta arvioi myös, onko kunnan toiminta järjestetty tuloksellisella tavalla. Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteen sovittamisesta sekä valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisesta. Lisäksi tarkastuslautakunta valmistelee kunnanhallitukselle esityksen tehtäviään koskevaksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioiksi.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan roolia ei tulisi muuttaa nykyisestä.

Tilintarkastuksesta (123 §)

Tilintarkastajaksi ei voitaisi enää valita luonnollista henkilöä, vaan ainoastaan yhteisö.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (126 §)

Säännöksessä laajennetaan nykyisestä tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien oikeutta saada tietoja kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen ja säätiöiden hallussa olevista asiakirjoista. Tietojensaantioikeus koskee lautakuntaa toimieliimenä ja yksittäistä tilintarkastajaa. Tietojensaantioikeutta tulisi käyttää lautakunnan päätöksen perusteella.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole huomauttamista asiaan.

Kunnan toimintaa markkinoilla koskevissa ehdotuksissa kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien myöntämisen rajoittamisesta kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku)

Kunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus sellaisen toiminnan osalta, jota se harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla. Yhtiöittämisvelvollisuus tarkoittaa sitä, että toiminta on annettava osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Säännös vastaa vuonna 2013 kuntalakiin otettua säännöstä. Lakiehdotuksessa täsmennetään, mitä toimintaa ei ainakaan katsota hoidettavaksi kilpailutilanteessa markkinoilla. Kunnan muun muassa katsotaan toimivan kilpailutilanteessa markkinoilla, kun se ostaa, myy ja vaihtaa kiinteistöjä, paitsi jos toiminta liittyy maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuun alueiden käytön suunnittelutehtävän hoitoon. Kunta toimii markkinoilla, jos se osallistuu tarjouskilpailuun. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle yhteisölle, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kokonaan kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä omistuksessa ja määräysvallassa. Tästä poikkeuksena on kulttuuritoiminasta annetun lain, liikuntalain ja nuorisolain mukaiset tehtävät.

Kiinteistö voidaan luovuttaa tai vuokrata vähintään kymmeneksi vuodeksi kilpailutilanteessa toimivalle tarjouskilpailulla, jolle ei aseteta ehtoja. Jos kiinteistö annetaan ilman tarjouskilpailua, puolueettoman tahon on arvioitava markkina-arvo ja vuokra. Menettelyn tavoitteena on turvata

tasapuolisen kilpailun edellytykset eri toimijoiden välillä. Säännös ei koske tonttimaan tarjoamista asuinrakentamiseen eikä sosiaalista asuntotuotantoa.

Kunta voi antaa julkisen palvelun veloitteen kunnan asukkaiden hyvinvoinnin kannalta tarpeellisten palvelujen turvaamiseksi kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle palveluntuottajalle, jos markkinoiden toiminta on puutteellista. Säännös antaa määräykset menettelytavoista veloitteen antamisessa.

Kuhmoisten kunnanhallitus toteaa, että säännökset selkeyttävät kuntien toimintaa markkinoilla.